

Валтер у хиљаду примерака

Кад сам портретисао Грејс Кели нисам приметио онај њен осмех који знамо из филмова, каже вајар Драган Раденовић

Док вајар Драган Раденовић прича где је био и шта је радио, с ким се дружио и шта је створио, човек не верује да све то стаје у један живот. Позвали смо га на разговор поводом престижне награде Тејлер фондације из Париза коју је недавно добио за скулптуру изложу у Гран Палеу, а он је у међувремену добио још једно признање – Прву награду на пролећној изложби у Паризу!

– Да сам добио Тејлерову награду за скулптуру „Око сведитеља“, обавестила ме је наша новинарка из Париза Јованка Лазаров. Вајар Златко Гламочак приредио је пријем у моју част. Замислите, колега колеги, то је толико ретко, одушевљен сам његовом људском величином! Опет, наш човек Миљко Живојиновић трасираће ми организационе путеве – каже Раденовић.

Драган Раденовић

Тејлерова фондација, стара неколико векова, названа по грофу белгијског порекла, подстиче визуелно стваралаштво и подразумева старање ове породице о наредним изложбама својих лауреата. Уговорили су му већ поставку на Куби, Доминиканској Републици, Јужноафричкој, такође. Том приликом упознао је унука Шарла де Гола, који носи исто име по свом деди, који је наручио од њега портрет свог познатог претка.

Вратимо се мало у прошлост јер није све ово пало са неба. Раденовић каже да је завршио четири факултета – војну академију, правни, примењену уметност, и факултет безбедности. Докторирао је у Москви на теми Теорија и функција мозга. Био асистент у вајарској радионици Хенрија Мура у Британији. Усавршавао се у Њујорку. У Америци зарађивао као избацивач у дискотеци, потом предавао на Де Кордо-

ва школи ликовних уметности у Масачусетсу, а редитељ Влада Петрић препоручио га за рад на Харварду.

– Наши уметници су понављали већ утврђене вредности у свету, а моја идеја је да, захваљујући потенцијалу који постоји у нашој ликовној уметности, ми будемо ти који ће први бацити камен у воду. Основни талас биће наш, а остали концентрични кругови нека буду других светских уметника који ће потврђивати нашу вредност, каже вајар чије су скулптуре у бројним светским музејима и приватним колекцијама.

Подсетимо, Раденовић је израдио портрет Кирка Дагласа као поклон Феста 1979. чувеном глумцу. Урадио је бисту Винстона Черчила, Паваротија, Цона Келија, Дејана Медаковића...

– Са Моравијом ме је упознао наш сликар Оливер Тихи који је живео у Верони. Њему сам урадио скулптуру-портрет, а Фелинију, којег сам упознао у Риму, направио сам цртеж. Софију Лорен срео сам на фестивалу у Москви. Неколико дана радио сам њен портрет и зачуло ме је

Награђена скулптура Драгана Раденовића „Око сведитеља“

што највећи део дана проводи у разним третманима улепшавања. Тад сам схватио да је то одржавање лепоте такав кулук да је то застрашујуће!, каже уметник који је непогрешиво хватао црте познатих лица.

Утисак о принцези од Монака Грејс Кели је, пак, супротан.

– Сматрам да је она била несрећна жена. Никад нисам видео онај њен осмех који знамо из филмова, већ је то била достојанствена и хладна лепота којом је топло зрачила. Као што знамо да се у античкој Грчкој помињу црно и жуто сунце, и оба исијавају, само различиту врсту светлости, она се понашала као црно сунце, сматра Раденовић, чији је портрет принцезе изложен у Националном музеју портрета у САД.

Портрет филозофа Виларда Ормана Квајна, са којим се дружио на Харварду, урадио је са празнином у очима (пробушене очне дупље), а Квајн је рекао да баш тако замишља портрет филозофа јер он види даље од других! Наш саговорник наглашава да га је највише испуњавало управо читање филозофских књига али је истинске животне сокове црпео у кафани, где се сретало са познатим боемима и интелектуалцима. Од њих је учио о животу као што, како каже, данас учи и од својих студената.

– У Српској кафани седео сам са новинарима Жарком Рајковићем, Мирјаном Радошевић, Мирјаном Живковић, ту су долазили глумци Атељеа 212, Зоран Радмиловић, Слободан Алигрудић... После њихове смрти урадио сам Зоранову и Слободанову столицу, као и столицу Цице Перовића, и оне се и данас налазе у овој кафани.

Ускоро ће, каже, направити скулптуру-портрет још једног нашег великана. Наиме, Кинеско министарство културе наручило му је 1.000 портрета Бате Живојиновића! Знамо да је Бата њихова ведета, славни Валтер, а сада

Портрет Бате Живојиновића, рад вајара Раденовића

ће бити готово сувенир. Кажу му, биће то мало, потребно је 10.000!

Поменимо и то да је на Харварду излагао скулптуру Распеће Христа, које је видео папа Јован Павле Други, и рекао да је то најоригиналније распеће после оног најпознатијег, те га наручио и за Ватикан. Могло би се овако набрајати, али Раденовић радије помине савет за младе вајаре:

– Нека науче посао да им поручбине не би одузимале незнанице. Мој пример може да буде подстицај, али не и узор који треба копирати. Нека се крећу, иду у свет. Јер само вода која тече се пије, она је здрава, вода која стоји је баруштина.

То је показао и овај вајарски ветеран када се на недавној изложби у Лувру појавио носећи шајкачу. „Кад су ме видели Французи и Јапаници поздравили су ме са толиким симпатијама“, каже Раденовић. **Мирјана Сретеновић**